Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002724

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-06-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ від 07.07.2026 № 360-ст

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дяченко Ольга Андріївна
2. Olga Diachenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 091

Назва наукової спеціальності: Біологія

Галузь / галузі знань: біологія

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 37044 Фізіологія людини і тварин (09. Біологія) | 091 Біологія

Дата захисту: 18-06-2026

Спеціальність за освітою: Біологія

Місце роботи здобувача: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13715

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 77.03.25, 77.05.03, 77.05.05

Тема дисертації:

1. Моніторинг функціонального стану та резервних можливостей організму спортсменів
2. Monitoring of athletes' functional state and reserve capacities

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено вирішенню актуального наукового завдання щодо вдосконалення системи оцінки функціонального стану спортсменів шляхом розробки інтегральних моделей, які базуються на комплексному аналізі показників кардіореспіраторної системи, аеробної продуктивності та енергетичного забезпечення м'язової діяльності. Встановлено закономірності формування адаптаційних реакцій організму при виконанні фізичних навантажень різної інтенсивності та обґрунтовано практичні підходи до використання отриманих моделей у системі спортивної підготовки. Мета дослідження – Розробити та обґрунтувати комплексний моніторинг функціонального стану та резервних можливостей організму спортсменів на основі інтегрованого аналізу фізіологічних та функціональних характеристик та режимів масопереносу кисню при навантаженнях різної інтенсивності та тривалості. Об'єкт дослідження – Методологія визначення функціональних можливостей організму спортсменів. Методи дослідження –

Фізіологічні методи: газоаналізатор Oxycon mobile Pro (VIASYS Healthcare, Німеччина, Erich Jaeger); HR аналізатор Polar T34 (Фінляндія); лабораторний комплекс «Biosen S. line lab+»; оксигемометр Biomed BM1000A; тонометр Omron M7 Intelli Afib; ергометр ErgRowing Concept 2. Наукова новизна. Розроблено та обґрунтовано систему комплексного моніторингу функціонального стану і резервних можливостей організму спортсменів на основі інтегрованого аналізу режимів масопереносу респіраторних газів і метаболічних характеристик енергозабезпечення при навантаженнях різної інтенсивності. Обґрунтовано підхід до формування типологічних характеристик адаптаційних реакцій організму спортсменів, який базується на інтеграції показників кардіореспіраторної системи, кислотно-лужного стану, механізмів формування та компенсації гіпоксії. За результатами дисертаційного дослідження встановлено закономірності формування функціонального стану спортсменів під впливом фізичних навантажень різної спрямованості. Обґрунтовано комплексний підхід до його оцінки на основі інтеграції показників кардіореспіраторної системи, аеробної продуктивності та енергетичного забезпечення м'язової діяльності. Розроблено інтегральні моделі оцінки функціонального стану спортсменів, використання яких підвищує ефективність контролю адаптаційних процесів, оптимізації тренувальних навантажень та управління спортивною підготовкою.

2. The dissertation is devoted to solving the relevant scientific problem of improving the system for assessing the functional state of athletes by developing integral models based on a comprehensive analysis of physiological systems of the body, aerobic performance, and the energy supply of muscular activity. The regularities of adaptive responses of the body during physical loads of different intensities have been established, and practical approaches to the use of the obtained models in the training system have been substantiated. The purpose of the study is to develop and substantiate a comprehensive monitoring system for assessing the functional state and reserve capacities of athletes based on an integrated analysis of physiological and functional characteristics and exercise modes of varying intensity and duration. The object of the study is the methodology for determining the functional capabilities of athletes. Research methods include physiological methods: Oxycon Mobile Pro gas analyzer (VIASYS Healthcare, Germany, Erich Jaeger); Polar T34 heart rate analyzer (Finland); laboratory complex "Biosen S. line lab+"; M1000A pulse oximeter (Biomed BM1000A); Omron M7 Intelli Afib tonometer; Ergrowing Concept 2 ergometer. Scientific novelty. A system for comprehensive monitoring of the functional state and reserve capacities of athletes has been developed based on the integrated analysis of exercise modes, cardiorespiratory system characteristics, aerobic performance, and physical loads of varying intensity. An approach to the formation of typological characteristics of the body's adaptive responses has been substantiated, based on the integration of indicators of the cardiorespiratory system, oxygen transport, and mechanisms of energy provision and compensation. Based on the results of the dissertation research, the regularities of the formation of the functional state of athletes under the influence of physical loads of different orientations have been established. A comprehensive approach to its assessment has been substantiated on the basis of integral indicators of the cardiorespiratory system, aerobic performance, and energy supply of muscular activity. Functional state models of athletes have been developed, the use of which improves the effectiveness of monitoring adaptive processes, optimizing training loads, and managing sports training.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Дяченко О. А., Філіппов М. М., Ільїн В. М., Го Ж. Моніторинг функціонального забезпечення спеціальної працездатності кваліфікованих спортсменів. Вісник Черкаського університету. Серія: Біологічні науки.

2023. № 1. С. 35–45. DOI: https://doi.org/10.31651/2076-5835-2018-1-2023-1-35-45 Фахове видання України.

- 2. Дяченко О. А., Хмельницька Ю. К., Філіппов М. М. Зміни функціонального стану кардіореспіраторної системи і працездатності лижниць-гонщиць на різних етапах підготовчого періоду. Acta Biologica Ukrainica. 2023. № 1. С. 11–18. DOI: https://doi.org/10.26661/2410-0943-2023-1-02 Фахове видання України.
- 3. Diachenko O., Komolafe D., Filippov M., Ilyin V., Guo Z. Characteristics of functional support for specialized physical performance in rowers. Bulletin of Problems of Biology and Medicine. 2023. Vol. 4(171). P. 99–107. DOI: https://doi.org/10.29254/2077-4214-2023-4-171-99-107 Фахове видання України
- 4. Filippov M. M., Diachenko A. Yu., Diachenko O. A., Samsiy R. M., Komolafe D. O., Ilyin V. M. Methodology of a complex approach to determining the functional capabilities of the athletes' body by analyzing the modes of gas transfer regimes and energy characteristics. Bulletin of Problems of Biology and Medicine. 2024. Vol. 2(173). P. 323–338. DOI: https://doi.org/10.29254/2077-4214-2024-2-173-323-338 Фахове видання України
- 5. Філіппов М. М., Дяченко О. А. Характеристика змін кислотно-лужного стану крові при м'язовій діяльності та їх вплив на динаміку респіраторних газів. Природничий альманах (Біологічні науки). 2025. № 38. С. 85–95. DOI: https://doi.org/10.32999/ksu2524-0838/2025-38-6 Фахове видання України.
- 6. Дяченко О. А., Філіппов М. М. Теоретичний аналіз можливого впливу змін інтенсивності тканинного дихання на прояви гіпоксії навантаження. Адаптаційні та психофізіологічні проблеми фізичної культури і спорту : матеріали І Міжнар. наук.-практич. конф., 7-8 груд. 2023 р., Київ – Черкаси. Київ. 2023. С. 37–38. URL: https://reposit.uni-sport.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8206b367-2800-4706-a9e2-6ca17e9ab998/content
- 7. Дяченко О. А., Го Женхао. Фізіологічний моніторинг «стимул – реакція» спеціальної працездатності кваліфікованих спортсменів. Молодь та олімпійський рух : зб. тез доп. XVI Міжнар. конф. молодих вчених. 29 черв. 2023 р. Київ, Київ, 2023. С. 112–113. URL: https://reposit.uni-sport.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f26adc98-470b-4db1-99b8-0fc5048296fd/content
- 8. Дяченко О. А., Філіппов М. М. Динаміка кислотно-лужного стану крові при м'язовій діяльності та його вплив на масоперенесення респіраторних газів. Здоров'я нації і вдосконалення фізкультурно-спортивної освіти : матеріали V Міжнар. наук.-практич. конф. 16–17 квіт. 2025 р. Харків, Харків : НТУ «ХПІ». 2025. С. 529–533. URL: https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/903865
- 9. Дяченко О. А. Моделювання гіпотетичних змін гемодинамічного еквіваленту під час фізичних навантажень. Global Trends in Science and Education : Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference. 28-30 July 2025, Kyiv. Kyiv, 2025. P. 25–28. URL: https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2025/07/GLOBAL-TRENDS-IN-SCIENCE-AND-EDUCATION-28-
- 10. Дяченко О. А., Філіппов М. М. Особливості функціональних проявів кардіореспіраторної системи у формуванні об'ємної швидкості масопереносу кисню при м'язовій діяльності. Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації : матеріали Міжнар. наук.-практич. інтернет-конф. 30 січ.2026 р., Переяслав, Переяслав, 2026. Вип. 125. С. 5–9. URL: https://0a30397da1.clvaw-cdnwnd.com/12ac69b5c0bec343f11779551473023e/200000621-0a63b0a63e/%D0%97%
- 11. Філіппов М. М., Дяченко А. Ю., Дяченко О. А., Самсій Р. М., Комолафе Д. О., Ільїн В. М., Хмельницька Ю. К. Методологія визначення функціональних можливостей та енергетичних характеристик організму спортсменів на основі аналізу режимів масопереносу респіраторних газів: методичні вказівки для аспірантів. Київ: НУФВСУ, 2024. 42 с. URL: https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/5549

Наукова (науково-технічна) продукція: запропоновано формалізований метод квартильного стандартизованого оцінювання (qsgm), який забезпечує уніфікацію різнорідних фізіологічних показників шляхом їх трансформації у бальну шкалу на основі квартильного розподілу, що дозволяє оцінювати функціональний стан без припущення про нормальність розподілу даних

Соціально-економічна спрямованість: підвищення ефективності тренувального процесу спортсменів

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 012U108187

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Філіпов Михайло Михайлович
2. Михайло М. Філіпов

Кваліфікація: д.б.н., професор, 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5096-7445

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фурман Юрій Миколайович
2. Yurii Furman

Кваліфікація: д.б.н., професор, 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5206-7712

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Розова Катерина Всеволодівна

2. Kateryna V. Rozova

Кваліфікація: д. б. н., професор, пров.н.с., 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6266-4617

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут фізіології імені О. О. Богомольця Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417093

Місцезнаходження: вул. Богомольця, Київ, 01024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Земцова Ірина Іванівна

2. Iryna I. Zemtsova

Кваліфікація: к. б. н., доц., 03.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-1844-6614

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коробейніков Георгій Валерійович

2. Heorhii Korobeinikov

Кваліфікація: д.б.н., професор, 03.00.13

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1097-4787

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Лук’янцева Галина Володимирівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Лук’янцева Галина Володимирівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Опанасюк Наталія Анатоліївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

